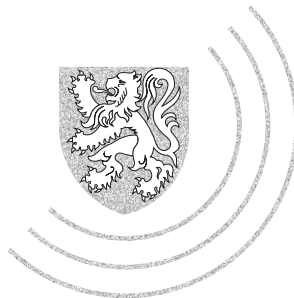

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

28 juni 2002

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen c.s. –

**houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990
betreffende het onderwijs-II**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door de heer Lucien Suykens**

Samenstelling van de commissie

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heren Luc Martens, Gilbert Vanleenhove ;

de heer Julien Demeulenaere, mevrouw Claudine De Schepper, de heren André Moreau, Gilbert Van Baelen ;

de heren Pieter Huybrechts, Julien Librecht, Joris Van Hauthem ;

de heren Lucien Suykens, André Van Nieuwkerke ;

de heer Ludo Sannen ;

de heer Dirk De Cock.

Plaatsvervangers :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Ingrid van Kessel ;

de heren Frans De Cock, Karel De Gucht, André Denys, Cis Schepens ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Roland Van Goethem ;

mevrouw Hilde Claes, de heer Robert Voorhamme ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Kris Van Dijck.

Zie :

1056 (2001-2002)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Amendement

– Nr. 3 : Verslag hoorzitting

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, indiener	4
II. Aanvraag hoorzitting	5
III. Algemene bespreking	5
IV. Artikelsgewijze bespreking en stemming	5
V. Stemming over het geheel	6
TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid besprak op 28 maart, 20 en 27 juni 2002 het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II.

Conform artikel 31, 2, b) van het Reglement werd op 20 juni 2002 een hoorzitting georganiseerd over de vierdegraadsopleiding verpleegkunde (*Parl. St.*, VI. P., 2001-2002, nr.1056/2).

I. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, indiener

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat zij dit voorstel van decreet opgesteld heeft n.a.v. diverse parlementaire initiatieven inzake de vierdegraadsopleiding verpleegkunde. Deze leerlingen krijgen immers pas na het beëindigen van de drie jaar vierdegraadsonderwijs verpleegkunde een diploma hoger secundair onderwijs, terwijl andere leerlingen uit het BSO dat al na een eenjarig zevende jaar ontvangen.

Het voorstel van decreet richt zich op de eerste plaats op leerlingen uit het beroepsonderwijs. Het is immers vooral deze groep die doorstroomt naar het vierdegraadsonderwijs. Veel leerlingen komen in het beroepsonderwijs terecht omwille van een negatieve perceptie, slechte voorlichting of omdat de ouders niet sterk genoeg kunnen optreden bij de keuze voor het secundair onderwijs. Andere leerlingen komen er terecht via het zgn. watervalstelsel. Uit onderzoek blijkt dat ook migranten veel sneller naar het beroepsonderwijs worden doorverwezen. Deze gang van zaken – en dat blijkt ook uit haar eigen ondervinding – leidt ertoe dat heel wat jongeren uit het beroepsonderwijs meer capaciteiten hebben dan nodig om te slagen in het beroepsonderwijs.

De leerlingen beroepsonderwijs kunnen na hun zesde jaar nog een zevende jaar doen om hun secundair diploma te behalen. Dit zevende jaar biedt echter meestal een algemene vorming waardoor leerlingen die in de zorgende sector willen stappen, eerder af- dan wel bijleren. De algemene vakken zijn immers te praktisch geïntendeerd zodat hen niet de attitude wordt bijgebracht van studeren en leren. Het zou daarom voor de onderwijscommissie interessant zijn na te gaan in welke mate deze jongeren erin slagen verder te studeren.

Heel wat van de vrouwelijke leerlingen uit het beroepsonderwijs stellen tijdens hun puberteitsjaren vast dat ze meer willen en komen terecht in het vierdegraadsonderwijs. Zorgrichtingen trekken nu eenmaal meer vrouwen aan.

In de samenleving worden er vanuit de overheid omwille van het tekort aan hoger gekwalificeerde verpleegkundigen heel wat cursussen opgezet en stimuli gegeven om verzorgenden verpleegkunde te laten studeren of om verpleegassistenten met het oude eindexamen A2 een extra jaar te laten bijdoen, enz. Vanuit de onderwijscommissie heeft men daaromtrent steeds gepleit voor meer bruggen tussen de diverse opleidingen. Deze bruggen zijn echter vandaag enkel geldig voor wie 5 jaar gewerkt heeft of voor wie met een A2-diploma na drie jaar een bijkomende opleiding van drie jaar gegradueerde verpleegkunde wil volgen. Deze leerlingen die omwille van diverse redenen – zoals boven aangehaald – een mindere keuze hebben gedaan, achterop zijn geraakt enz. ... , kunnen dus op deze manier pas na 6 jaar opleiding in de verpleegkunde stappen. Dit is lang als men dit vergelijkt met een artsenopleiding.

Het is de bedoeling van de indiener deze mensen zoveel mogelijk promotiekansen te geven. Als mensen door omstandigheden een voor hen te lage keuze maken in het secundair onderwijs, moet hen later de nodige kansen worden geboden.

Het voorstel van decreet geeft leerlingen die het eerste jaar van de vierde graad secundair onderwijs met vrucht hebben beëindigd, de mogelijkheid om een diploma secundair onderwijs te behalen. Dit is een analoge regeling met diegenen die voor de hervorming van het secundair onderwijs na het eerste leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs en het tweede en het derde leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs met vrucht volbracht hebben, zoals voorzien in artikel 84bis van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II. Op deze manier wordt een overstap naar het hoger onderwijs, onder andere naar de richting gegradueerde verpleegkunde, mogelijk. Een dergelijke regeling sluit aan bij de standpunten van verscheidene fracties in het Vlaams Parlement én van de minister. Zij verwijst daartoe naar de toelichting bij het voorstel van decreet waarin zij een aantal citaten daaromtrent heeft opgenomen.

Zij is ervan overtuigd dat 90 percent van de leerlingen hun studies in dezelfde richting gewoon zullen voortzetten. Het secundair diploma zal voor hen in ieder geval een meerwaarde betekenen.

Er is in het voorstel van decreet een overgangsregeling ingeschreven voor het schooljaar 2001-2002 en 2002-2003 waardoor studenten die het tweede jaar met vrucht beëindigen ook dat diploma behalen.

II. Aanvraag hoorzitting

Tot slot van de toelichting bij het voorstel van decreet vraagt mevrouw *Riet Van Cleuvenbergen* op basis van artikel 31, 2, b) van het Reglement een hoorzitting met deskundigen uit het werkveld. Deze hoorzitting moet duidelijk maken of de sector haar gedachtegang en initiatief voldoende steunt.

De *commissieleden* stemmen unaniem in met de organisatie van een hoorzitting.

Het verslag van deze hoorzitting is opgenomen in *Parl. St.*, VI. P., 2001-2002, nr.1056/2).

III. Algemene bespreking

De heer *Gilbert Van Baelen* stelt dat de minister van Onderwijs, mevrouw Marleen Vanderpoorten, haar goedkeuring heeft gehecht aan het uitwerken van een nieuwe vorm van studiebekrachtiging na het tweede leerjaar van de derde graad in het secundair onderwijs. Dit houdt in dat alle leerlingen die slagen in het tweede jaar van de derde graad secundair onderwijs, ongeacht de onderwijsvorm het diploma secundair onderwijs krijgen. Dit is een groot verschil met de huidige situatie waarbij leerlingen van het BSO nog een zevende jaar moeten doen alvorens het diploma te kunnen krijgen. Dit is tegelijkertijd een ernstig signaal naar de gelijkwaardigheid van de onderwijsvormen en een herwaardering van het BSO.

Het verschil blijft dat leerlingen uit ASO, TSO en KSO toegang krijgen tot het hoger onderwijs. Leerlingen uit het BSO zullen het zevende jaar kunnen doen dat ofwel voorbereidt op hoger onderwijs, ofwel een doorgedreven specialisatie inhoudt. Indien leerlingen BSO slagen in het zevende jaar voorbereiding op het hoger onderwijs, dan kunnen zij ook toegang krijgen tot het hoger onderwijs.

Die maatregel is nodig omdat het BSO niet ingericht is als een doorstromingsafdeling, maar als een beroepsgerichte afdeling. Uit de inschrijvingscijfers en de slaagcijfers van leerlingen BSO in het hoger onderwijs, blijkt dat zij daar nu slechts een geringe

slaagkans hebben. Het extra jaar moet hen veel beter voorbereiden op het hoger onderwijs, door hen een doorgedreven algemene vorming aan te bieden. Hij is het ermee eens dat leerlingen om diverse redenen in het BSO terecht komen, terwijl men later tot de vaststelling komt dat men een zwaardere richting aankan.

Er blijft weliswaar één probleem : er dient onderzocht te worden in hoeverre het bepalen van de diplomering en het aantal verbonden studie jaren een materie is die tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoort. Ze zou kunnen vallen onder één van de drie onderwijsmateries die nog steeds federaal zijn. Deze bemerking geldt ook voor het voorliggende voorstel van decreet.

De heer Van Baelen besluit dat wanneer deze maatregel zoals voorgesteld door de minister wordt uitgevoerd, het voorstel van decreet zonder voorwerp is. De maatregel zou de functie van het diploma secundair onderwijs ook veranderen. Met deze regeling krijgt het diploma immers een retrospectieve werking. Het stelt immers dat iemand die zes jaar beroepssecundair onderwijs heeft gevolgd, ook in aanmerking kan komen voor heel wat functies in de openbare besturen.

Hij verklaart tot slot dat naar timing toe de minister voorstelt dat een dergelijke wijziging het best in de maand september wordt gelanceerd. Anders zou men bij een groep leerlingen die op de hoogte zouden zijn van deze maatregel en niet in aanmerking zullen komen, heel wat ongenoegen opwekken. Een bijkomend element is de tijd die men zal nodig hebben om de zevende jaren van het BSO in voorgestelde zin aan te passen.

Hij onderstreept dat dit voorstel van de minister enkel een werktekst behelst en nog geen definitief karakter heeft. Het geeft enkel de richting aan die men t.a.v. de gestelde problematiek wil inslaan.

IV. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 2

Een amendement van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en de heren Gilbert Van Baelen, Lucien Suykens, Frans Ramon, Chris Vandenbroeke en Gilbert Vanleenhove strekt ertoe artikel 2 te vervangen door de volgende tekst (*Parl. St.*, VI. P., 2001-2002, nr. 1056/2) :

“In artikel 84bis, § 1, 2° van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, ingevoegd bij het decreet van 12 juni 1991 en gewijzigd bij de decreten van 19 april 1995 en 20 oktober 2000, worden een vierde en vijfde streepje toegevoegd, die luiden als volgt :

“– die houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt door een door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling, of door de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap en die het eerste en tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs en het eerste leerjaar van de vierde graad van het secundair onderwijs met vrucht volbracht hebben ;

– die houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt door een door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling, of door de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap en die in het schooljaar 2001-2002 of 2002-2003 het tweede leerjaar van de vierde graad van het secundair onderwijs met vrucht volbracht hebben.”.”.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verduidelijkt dat het amendement tot doel heeft dat leerlingen het diploma secundair onderwijs kunnen behalen als ze na de derde graad beroepssecundair onderwijs het eerste leerjaar van de vierde graad van het secundair onderwijs met vrucht hebben gevolgd. Zo wordt vermeden dat de studieduur voor die leerlingen op wie het voorliggende voorstel van decreet van toepassing is, korter wordt dan voor die leerlingen die een diploma secundair onderwijs behalen via een traditioneel studieverloop in het secundair onderwijs.

De studieduur voor de leerlingen op wie dit amendement van toepassing is, bedraagt minstens zeven jaar net zoals voor de leerlingen die via een derde jaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs een diploma secundair onderwijs behalen.

Mevrouw Van Cleuvenbergen verwijst vervolgens naar de hoorzitting over het voorstel van decreet. Die hoorzitting toonde aan dat de voorgestelde wijziging zinvol is, maar dat een bijsturing nodig was. Het amendement maakt duidelijk dat diegenen die enkel over een getuigschrift van de tweede graad secundair onderwijs beschikken, in de derde graad moeten participeren. In de praktijk zullen er zich hier wellicht geen problemen stellen, maar een discussie over elders verworven competenties (EVC) zou het voorstel van decreet overstijgen omdat er nog geen concrete oplossingen daartoe voorhanden zijn.

Uit de hoorzitting bleek ook dat er m.b.t. het modulair systeem een aanvulling moet gebeuren. Vermits het modulair systeem experimenteel is en nog steeds gebaseerd is op ministeriële besluiten, zou er een aanpassing van deze besluiten moeten gebeuren.

Het amendement wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen. Het artikel wordt daardoor vervangen.

Artikel 3

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt de datum van 1 juni 2002 te behouden alhoewel dit decreet dan met terugwerkende kracht moet ingaan, maar dit laat toe dat studenten die in juni 2002 afstuderen eveneens in aanmerking te laten komen voor de voorgestelde wijziging.

Het artikel wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

V. Stemming over het geheel

Het geamendeerde voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Lucien SUYKENS

Gilbert VANLEENHOVE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 84bis, § 1, 2° van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, ingevoegd bij het decreet van 12 juni 1991 en gewijzigd bij de decreten van 19 april 1995 en 20 oktober 2000, worden een vierde en vijfde streepje toegevoegd, die luiden als volgt :

- “– die houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt door een door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling, of door de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap en die het eerste en tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs en het eerste leerjaar van de vierde graad van het secundair onderwijs met vrucht volbracht hebben ;
- die houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt door een door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstelling, of door de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap en die in het schooljaar 2001-2002 of 2002-2003 het tweede leerjaar van de vierde graad van het secundair onderwijs met vrucht volbracht hebben.”.

Artikel 3

Dit decreet treedt in werking op 1 juni 2002.
